

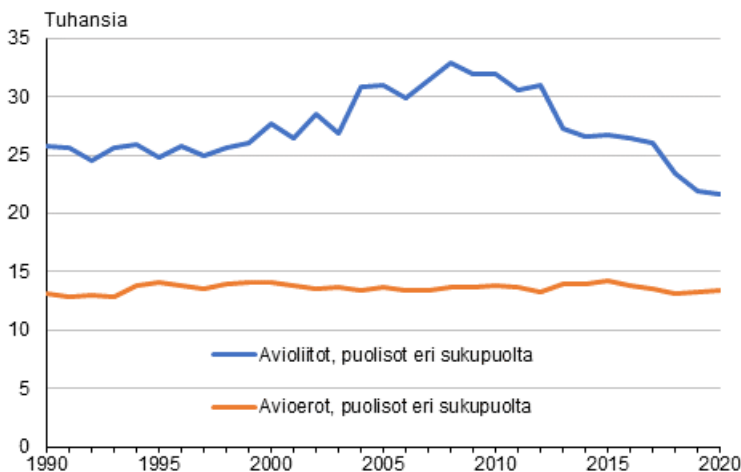
Siviilisäädyn muutokset 2020

Solmittujen avioliittojen määrän lasku vaimeni

Korjaus 18.6.2021. Korjatut luvut tekstissä on merkitty punaisella. Myös julkistuksen kuviota on korjattu

Tilastokeskuksen väestönmuutostietojen mukaan vuonna 2020 solmittiin 22 082 avioliittoa, edellisenä vuonna 22 296. Solmittujen avioliittojen määrä väheni yhdessä vuodessa enää 214:lla, kun edellisenä vuonna vähennystä oli 1 503. Avioliittoja, joissa puoliset olivat eri sukupuolta, solmittiin 21 687, mikä on 233 edellisvuotta vähemmän. Samaa sukupuolta olevat solmivat 395 avioliittoa, 19 edellisvuotta enemmän.

Avioliitot ja erot 1990–2020, puoliset eri sukupuolta

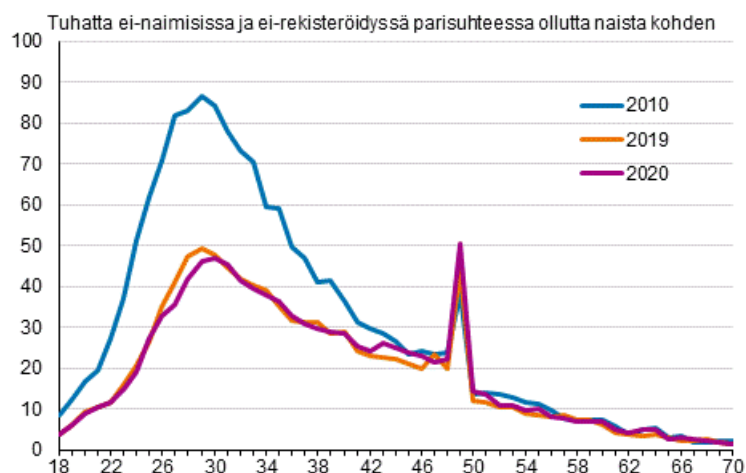
Vuosittain solmittujen avioliittojen ja avioerojen kokonaismäärän tilastointitapaa on muutettu vuoden 2017 tilastosta lähtien siten, että tilastoon tulevat mukaan kaikki ne solmitut avioliitot ja avioerot, joissa vähintään toinen puolisoista asuu vakinaisesti Suomessa tapahtumapäivänä. Vuosina 1980–2016 kokonaismäärä muodostui tapauksista, joissa nainen asui vakinaisesti Suomessa vihki- tai eropäivänä. Kuviossa ja taulukossa [121e](#) on solmittujen avioliittojen ja avioerojen määrä muutetulla tilastointitavalla taannehtivasti vuodesta 1990 lähtien. Jotta eri vuosien luvut olisivat kuviossa vertailukelpoisia, niin vuosien 2017–2020 lukuihin eivät sisälly samaa sukupuolta olevien avioliittoja, joita oli edellä mainittuina vuosina 554, 387, 376 ja 395 eikä avioeroja, joita oli 2, 29, 54 ja 88.

Eri sukupuolta olevien avioituvuus, eli avioliiton solmineet suhteessa niihin, jotka voisivat mennä naimisiin, on alentunut lähes yhtäjaksoisesti vuodesta 2008. Vuonna 2020 naisten avioituvuuden lasku pysähtyi, kun taas miesten avioituvuuden aleneminen jatkui edelleen. Naisten avioituvuusluku vuonna 2020 oli 15,7 tuhatta ei-naimisissa ja ei-rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa täysi-ikäistä naista kohden eli sama kuin vuotta aiemmin. Vastaavasti miesten luku oli 16,9, mikä oli 0,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna.

Naisten avioituvuuden kasvu 43–46- ja 48–50-vuotiaiden ikäryhmissä vaikutti eniten siihen, että naisten avioituvuuden lasku pysähtyi vuonna 2020. Miehillä avioituvuus aleni lähes kaikissa ikäryhmissä edellisvuoteen verrattuna. Edellä mainittuun poikkeuksena avioituvuus kasvoi hieman 50–54-vuotiaiden miesten ikäryhmässä (liitekuvio 2, miesten avioituvuus).

Kuten naisilla myös miehillä 49-vuotiaiden avioituvuus erottuu selvästi poikkeuksellisenä normaalista iän mukaisesta aviotumismallista, jonka mukaan avioituvuus alenee iän myötä. Avioituvuuden voimakas nousu 49-vuotiailla johtuu leskeneläkkeen perusteista, joissa aviotuminen ennen kuin täyttää 50 vuotta on keskeistä (Leskeneläke, laki 2007/568).

Avioituvuus naisen iän mukaan 2020, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta

Ensimmäisen avioliiton solmimisiän nousu jatkui

Vuonna 2020 avioliitoissa, joissa puoliset olivat eri sukupuolta, ensimmäisen kerran avioituneiden naisten ja miesten keski-ikä nousivat. Naisten keski-ikä oli 32,6 vuotta, edellisenä vuonna 32,1 ja vastaavasti miesten keski-ikä 34,7 vuotta, edellisenä vuonna 34,2. Toisen kerran avioituneiden naisten keski-ikä oli 45,5 vuotta, nousua oli neljän kymmenyksen verran edellisestä vuodesta. Vastaava miesten keski-ikä oli 48,7 vuotta, nousua oli seitsemän kymmenystä yhdessä vuodessa.

Vuonna 2020 kahden naisen solmimissa avioliitoissa naisten keski-ikä oli 35,8 vuotta, sama kuin vuotta aiemmin. Vastaavasti kahden miehen solmimissa avioliitoissa keski-ikä oli 42,2 vuotta, viisi kymmenystä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Uudelleen naimisiin menneitä vähän enemmän kuin aiemmin

Vuosi 2020 oli kolmas vuosi, jolloin uudelleen naimisiin menneiden naisten määrä suureni hieman edellisestä vuodesta. Miehillä uudelleen naimisiin menneiden määrä kasvoi myös hienoisesti. Sekä naisilla että miehillä ensimmäisten avioliittojen osuus kaikista solmituista avioliitoista pieneni 73 prosenttiin.

Toisia avioliittoja oli 22 prosenttia kaikista naisten solmimista avioliitoista, kolmansia vajaa neljä prosenttia. Vastaavat osuudet miehillä olivat saman suuruiset.

Elokuu suosituin avioitumiskuukausi 2020

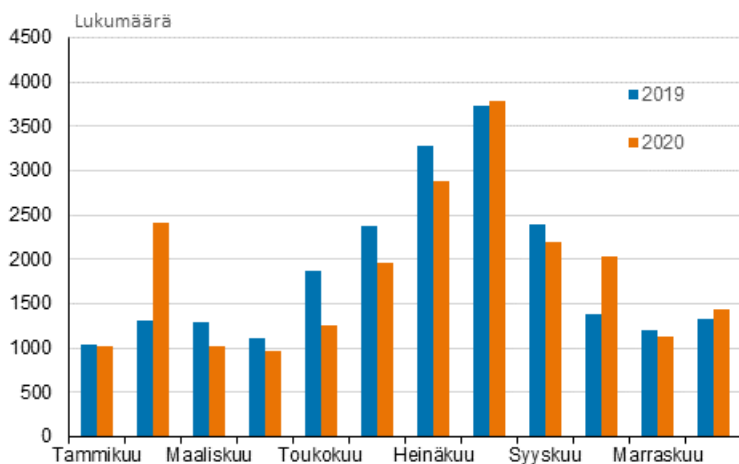
Vuoden 2020 suosituin avioitumiskuukausi oli elokuu, jolloin **3 780** paria solmi avioliiton. Toiseksi suosituin oli heinäkuu **2 888** parilla. 2010-luvulla heinä- ja elokuu ovat vuorotelleet suosituimpana avioitumiskuukautena. Vuonna 2020 kolmanneksi suosituin avioitumiskuukausi oli poikkeuksellisesti helmikuu.

Helmikuussa 2020 solmittiin avioliittoja lähes kaksi kertaa niin paljon kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Helmikuun poikkeuksellinen määrä johtuu toisaalta “lisäpäivästä”, karkauspäivästä, joka on ollut usein suosittu avioitumispäivä. Lisäksi helmikuussa oli yksi erityisen suosittu viikkipäivä, 20.2.2020, jona solmittiin 19 prosenttia koko kuukauden avioliittojen määrästä.

Myös elo- ja lokakuussa solmittujen avioliittojen määrä kasvoi selvästi verrattuna edellisvuoteen. Helmikuuta vastaavasti lokakuun vihittyjen poikkeuksellisen suurta määrää selittää yksi päivä, 10.10.2020. Lokakuun 10. solmittiin 30 prosenttia koko lokakuun solmittujen avioliittojen määrästä.

Edellisten poikkeuskuukausien vastapainoksi solmittujen avioliittojen määrät vähenivät huomattavasti touko–heinäkuussa edelliseen vuoteen verrattuna.

Avioliitot kuukausittain 2019 ja 2020, puoliset eri tai samaa sukupuolta (Kuviota korjattu 18.6.2021)

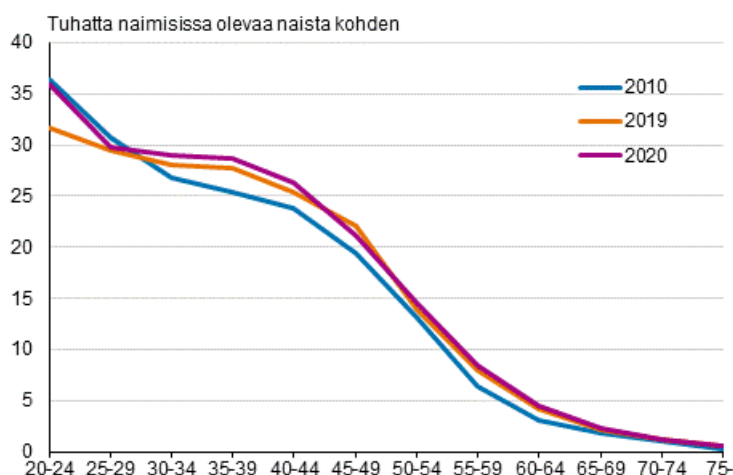
Avioliittoja solmittiin vuonna 2020 eniten 8. elokuuta, jolloin vihittiin **705** paria. Toiseksi eniten vihittiin lokakuun 10. päivänä, **583** paria, ja kolmanneksi eniten elokuun 1. päivänä, **467** paria.

Avioerojen määrä kasvoi hieman

Vuonna 2020 avioeroon päättyi 13 478 avioliittoa. Näistä 88:aa lukuunottamatta kaikki olivat avioeroja, joissa puoliset olivat eri sukupuolta. Avioerojen määrä, joissa puoliset olivat eri sukupuolta, lisääntyi 79:llä edelliseen vuoteen verrattuna. Avioerojen vuosittainen määrä on vaihdellut ilman selvää suuntaa. Vuosi 2020 oli toinen peräkkäinen vuosi, jolloin erojen määrä suureni. Vuosittaiset määrän muutokset ovat olleet kuitenkin niin pieniä, että avioeronneisuus, eli avioeronneiden määrä suhteessa naimisissa oleviin, on pysynyt samalla tasolla jo yli 20 vuotta: 13–14 eroa tuhatta naimisissa olevaa joko naista tai miestä kohden laskettuna.

Eronneisuus suureni naisilla lähes kaikissa ikäryhmissä edelliseen vuoteen verrattuna. Myös miehillä eronneisuus suureni useimmissa ikäryhmissä, poikkeuksena kuitenkin 45–54-vuotiaiden ikäryhmä sekä 65 vuotta täyttäneet, joilla eronneisuus aleni edelliseen vuoteen verrattuna (liitekuvio 3).

Avioeronneisuus naisen iän mukaan 2010, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta

Ensimmäisessä avioliitossa, joissa puoliset olivat eri sukupuolta, naiset olivat keski-ikältään 41,1 vuoden ikäisiä avioliiton päättyessä eroon. Vastaava miesten keski-ikä oli 43,4 vuotta vuonna 2020. Kummankin sukupuolen keski-ikä eronhetkellä pysyivät samoina kuin edellisvuonna.

Lähes 400 samaa sukupuolta olevaa paria naimisiin, lähes 160 erosi

Vuonna 2020 samaa sukupuolta olevat solmivat 395 avioliittoa, joista 123 oli kahden miehen ja 272 kahden naisen avioliittoja. Määrä suureni vähän edellisestä vuodesta, jolloin solmittiin 376 avioliittoa. Naiset solmivat 9 avioliittoa edellisvuotta enemmän, miehet 10 enemmän.

Vuosina 2015–2017 rekisteröityjen parien erojen määrä oli 130:n tuntumassa. Sen jälkeen erojen määrä on vähentynyt. Vuonna 2019 niitä oli 72 ja vuonna 2020 hieman vähemmän, 69. Paremman käsityksen saamiseksi samaa sukupuolta olevien parien erojen määrästä edellä olevaan lukuun on lisättävä samaa sukupuolta olevien parien avioerot, 88 vuonna 2020. Tällöin määrä on 157, mikä on selvästi suurempi kuin edeltävän vuoden erot, 126. Määrän suuri lisäys johtuu samaa sukupuolta olevien avioerojen määrän kasvusta, 54:stä 88:aan.

Vaikka samaa sukupuolta olevien parien erojen määrä oli tilastohistorian suurin, niin suhteellisesti se ei sitä ollut, 21 eroa tuhatta naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa kohden. Suurimmillaan eronneisuusluku on ollut 29 vuonna 2007. Tosin tuo vuosi näyttää olleen poikkeusvuosi, sillä sitä edeltävänä vuonna luku oli 15 ja sen jälkeisenä vuonna luku aleni 17:ään. Viiden viime vuoden aikana luku on vaihdellut 18:n ja 22:n välillä.

Vuonna 2020 rekisteröityjen parien eroista 21 oli miesparien eroja ja 48 naisparien eroja. Vastaavasti samaa sukupuolta olevien avioparien eroista 25 oli miesparien ja 63 naisparien eroja.

Siviilisäädyn muutokset, avioliiton solmineiden ja avioeronneiden keski-ikä 2011–2020

	Vuosi									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Solmitut avioliitot	30 557	31 008	27 238	26 551	26 735	26 503	26 542	23 799	22 296	22 082
Avioerot	13 681	13 251	13 989	13 915	14 170	13 775	13 485	13 145	13 365	13 478
1. avioliiton solmineiden naisten keski-ikä, puoliset eri sukupuolta	30,6	30,8	30,6	30,7	31,2	31,4	31,7	31,7	32,1	32,6
1. avioliiton solmineiden miesten keski-ikä, puoliset eri sukupuolta	32,9	33,1	32,8	32,9	33,4	33,7	33,9	33,9	34,2	34,7
1. avioliitosta eronneiden naisten keski-ikä, puoliset eri sukupuolta	40,4	40,0	40,0	39,9	40,4	40,5	40,6	40,8	41,1	41,1
1. avioliitosta eronneiden miesten keski-ikä, puoliset eri sukupuolta	42,7	42,3	42,3	42,3	42,8	42,8	42,9	43,0	43,4	43,4
Erot, puoliset samaa sukupuolta ¹⁾	85	103	101	109	133	127	133	132	126	157

1) Vuoteen 2016 saakka erot rekisteröidystä parisuhteesta. Vuodesta 2017 lähtien samaa sukupuolta olevien avioerot ja erot rekisteröidystä parisuhteesta.

Sisällys

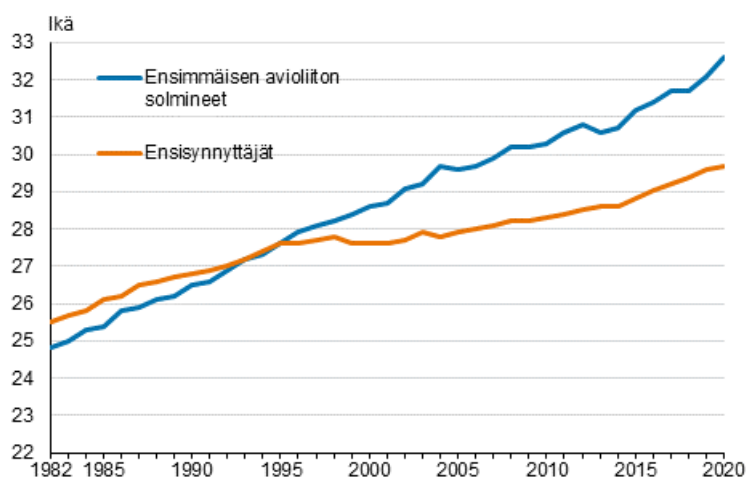
Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Ensiavioitujan ja ensisynnyttäjän keski-ikä 1982–2020.....	7
Liitekuvio 2. Avioituvuus miehen iän mukaan 2010, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta.....	7
Liitekuvio 3. Avioeronneisuus miehen iän mukaan 2010, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta	7
Laatuseloste, siviilisäädyn muutokset.....	8

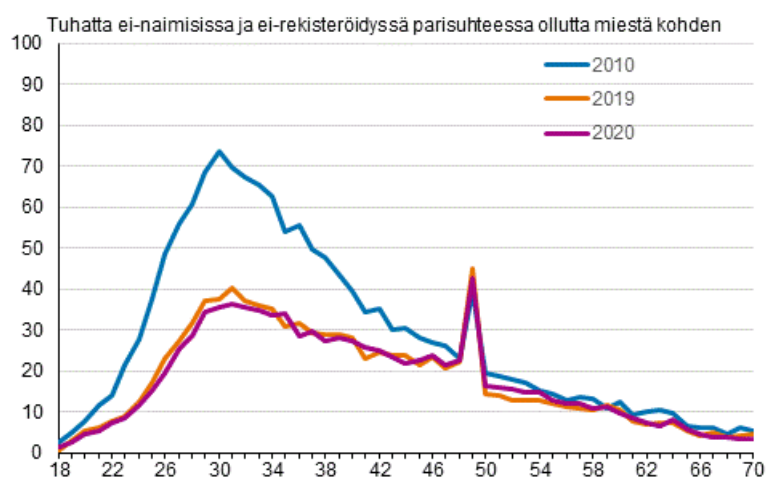
Liitekuviot

Liitekuvio 1. Ensiavioitujan ja ensisynnyttäjän keski-ikä 1982–2020

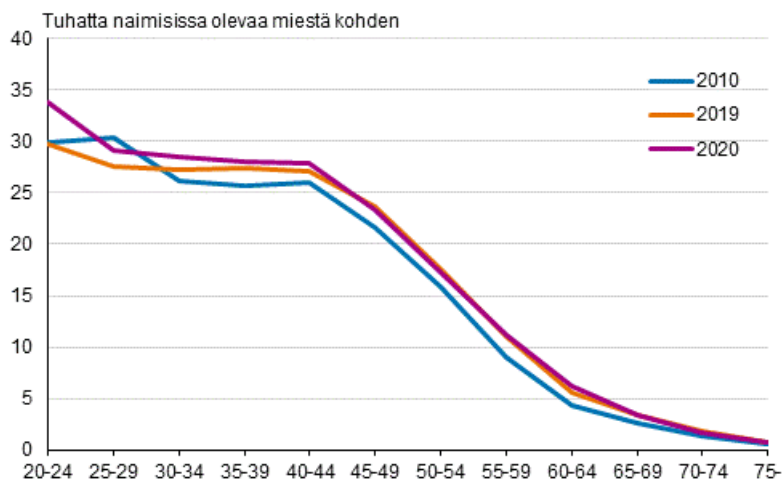

Naisen avioitumisikä eri sukupuolta olevien avioliitoissa.

Liitekuvio 2. Avioituvuus miehen iän mukaan 2010, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta

Liitekuvio 3. Avioeronneisuus miehen iän mukaan 2010, 2019 ja 2020, puoliset eri sukupuolta

Laatuseloste, siviilisäädyn muutokset

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen väestötilasto perustuu Digi- ja väestötietoviraston ja Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä saataviin tietoihin. Tietojen rekisteröinti perustuu kuntien, kansalaisten ja viranomaisten lakisääteisiin ilmoituksiin. Pääosa väestötietojärjestelmän tiedoista saadaan suoraan viranomaisilta, esimerkiksi sairaalat lähettävät syntymä- ja kuolintietoja, ja seurakunnat ilmoittavat kastetun lapsen nimitiedot suoraan väestötietojärjestelmään sähköisenä tiedonsiirtona omasta järjestelmästä. Viranomaisten lisäksi tietoja tulee myös kansalaisilta, yleisin tapa on muuton yhteydessä tehtävä muuttoilmoitus.

Vuodesta 1975 lähtien Tilastokeskus on saanut väestötiedot väestötietojärjestelmästä.

Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Sen jälkeen väestötietojärjestelmää on päivitetty muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättyneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan seuraavan vuoden tammikuun viimeiseen päivään asti.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot.

Kotikuntalain mukaan henkilön kotikunta ja asuinpaikka merkitään väestötietojärjestelmään. Kotikunta on kunta, jossa henkilö asuu tai se, jota hän pitää kotikuntanaan asumisensa, perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta tai johon hänellä on em. seikkojen perusteella kiinteä yhteys (Kotikuntalaki 201/1994.) Väestötietojärjestelmässä väestö jaetaan läsnä- ja poissaoleviin. Läsnäolevia ovat kaikki maassa vakinaisesti asuvat henkilöt. He ovat joko Suomen kansalaisia tai ulkomaalaisia. Poissaolevaan väestöön siirretään Suomen kansalainen, joka muuttaessaan on ilmoittanut olevansa vähintään vuoden poissa Suomesta. Poikkeuksen muodostavat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (Kotikuntalaki 201/1994). Väestönmuutostilastoa laadittaessa on otettu huomioon vain tapahtumahetkellä läsnäolevien väestönmuutokset. Henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan mukaan väestötilastoon, jos hänen muuttoilmoituksella kotipaikakseen ilmoittama asuinpaikka myöhemmin hyväksytään hänen vakinaiseksi asuinpaikakseen.

Avioerot

Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnetyistä avioeroista. Tilastossa ovat mukana myös ne tapaukset, joissa Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille on myönnetty ero jossakin ulkomaan tuomioistuimessa. Jos avioero on myönnetty ulkomailla, siitä on esitettävä selvitys rekisterinpitäjälle avioeron rekisteröimiseksi. Poikkeuksena ovat Ruotsissa Suomen kansalaiselle myönnetty avioerot, joista Ruotsin rekisterinpitäjä ilmoittaa suoraan rekisterinpitäjälle Suomessa.

Ulkomailla Suomen kansalaiselle myönnetty avioero vaatii yleensä Helsingin hovioikeuden vahvistuksen ennen rekisteröintiä. Ilman vahvistusta voidaan rekisteröidä Pohjoismaissa annetut avioeropäätökset sekä EU-maissa 1.3.2001 tai sen jälkeen myönnetty avioeropäätökset.

Vuosina 1980–2016 avioeroilla tarkoitettiin Suomessa vakinaisesti asuvien naisten eroja ellei toisin ollut mainittu. Tilastovuodesta 2017 lähtien avioeroiksi tilastoidaan avioerot, joissa vähintään toinen puolisoista on asunut vakinaisesti Suomessa avioeron myöntämispäivänä. Avioliittolain muutos, joka tuli voimaan 1.3.2017, mahdollisti sen, että samaa sukupuolta olevat voivat solmia avioliiton (156/2015). Vuodesta 2017 lähtien avioerojen kokonaismäärä muodostuu eri sukupuolta ja samaa sukupuolta olevien avioerojen määrästä.

Avioliittolain muutos (411/1987), joka tuli voimaan 1.1.1988, helpotti avioeron saantia. Avioerojen määrä kasvoi loppuvuodesta 1988, jolloin ensimmäiset lain muutoksen mukaiset erot olivat mahdollisia (1/2 vuoden harkinta-aika). Avioliittolaisissa ei ole enää säännöksiä ”avioliiton peruuntumisesta”. Ennen uutta 1988 voimaan tullutta lain muutosta nämä olivat omina luokkinaan, nyt avioerojen joukossa.

Seuraavassa määritellyt tunnusluvut voidaan laskea naisille ja miehille, vaikka ne on määritelty laskettavaksi naisille.

Ikäryhmittäisellä avioeronneisuusluvulla tarkoitetaan tietyn ikäryhmän naisten erojen määrää tuon ikäryhmän keskiväkiluvun 1000 naimisissa olevaa naista kohden.

Avioeron todennäköisyys naisten ensimmäisille avioliitoille, joissa puoliset ovat eri sukupuolta, on tuotettu monitilaisia elinajantauluja soveltamalla. Elinajantaulujen pohjana ovat tilastovuoden naisten ikäryhmittäiset avioituvuus-, kuolevuus-, leskeytymis- ja avioeronneisuusluvut huomioimatta miehen ikää tai sitä, onko avioliitto miehelle ensimmäinen vai ei.

Avioliitot

Avioliittotilasto perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin solmituista avioliitoista. Vuosina 1980–2016 solmituilla avioliitoilla tarkoitettiin Suomessa vakinaisesti asuvien naisten avioliittoja ellei toisin ollut mainittu. Tilastovuodesta 2017 lähtien solmituilla avioliitoilla tarkoitetaan avioliittoja, joissa avioliiton solmimishetkellä vähintään toinen puolisoista asuu vakinaisesti Suomessa. Avioliittolain muutos, joka tuli voimaan 1.3.2017, mahdollisti sen, että samaa sukupuolta olevat voivat solmia avioliiton (156/2015). Vuosittain solmittujen avioliittojen kokonaismäärä on siten eri sukupuolta ja samaa sukupuolta olevien puolisoitten solmimien avioliittojen määrä.

Eri sukupuolta olevien naimisiin menneiden miesten ja naisten määrä ei ole sama, koska niiden solmittujen avioliittojen lukumäärä, joissa osapuolina ovat Suomessa vakinaisesti asuva nainen ja ulkomailla vakinaisesti asuva mies, on eri kuin niiden, joissa osapuolina ovat Suomessa vakinaisesti asuva mies ja ulkomailla vakinaisesti asuva nainen. Seuraavassa määritelty tunnusluku voidaan laskea naisille ja miehille, vaikka se on määritelty laskettavaksi vain naisille.

Avioliittolakiin tehdyn muutoksen myötä 1.6.2019 lähtien Suomessa avioliittoon ei saa mennä alle 18-vuotias (351/2019).

Ikäryhmittäisellä avioituvuusluvulla tarkoitetaan tietyn ikäryhmän avioliiton solmineiden naisten määrää tuon ikäryhmän keskiväkiluvun 1000 ei-naimisissa ja ei-rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa naista kohden.

Rekisteröity parisuhde

Rekisteröity parisuhde on kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön rekisteröity parisuhde (Laki rekisteröidystä parisuhteesta 9.11.2001/950). Parisuhteen rekisteröinti siviilivihkimisen toimittamiseen oikeutettu viranomainen. Mahdollisuus rekisteröidä parisuhde Suomessa päättyi helmikuun viimeinen päivä 2017 (laki rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain muuttamisesta 250/2016). Maaliskuun alusta 2017 samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat voineet solmia avioliiton (156/2015). Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä.

Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittäisiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Avioliittolain muutoksen myötä Suomessa rekisteröidyn parisuhteen osapuolet voivat muuttaa parisuhteensa avioliitoksi tekemällä sitä koskevan yhteisen ilmoituksen Digi- ja väestötietovirastolle. Rekisteröity parisuhde jatkuu avioliittona siitä päivästä, jona Digi- ja väestötietovirasto on saanut ilmoituksen. Tilastossa ilmoituksella avioliitoksi muuttuneita rekisteröityjä parisuhteita ei lueta vuositilastoon solmituiksi avioliitoksi.

Siviilisääty

Henkilön siviilisäädellä on tarkoitettu avioliittolain (234/29) mukaista asemaa. On huomioitava, ettei avioliitto ole siviilisääty. Avioliitossa elää jokaisen siviilisäädyn edustajia, myös virallisesti edelleen naimisissa olevia.

Nykyiset avioerosäännökset eivät enää tunne asumuseron käsitettä. Vanhojen avioerosäännösten nojalla ennen 1.1.1988 asumuseroon tuomitut ja edelleen asumuserossa elävät on tilastoissa luettu naimisissa oleviin.

Siviilisäätyluokitus on seuraava: naimaton, naimisissa, eronnut, leski, rekisteröidyssä parisuhteessa, eronnut rekisteröidystä parisuhteesta, leski rekisteröidyn parisuhteen jälkeen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestötietojärjestelmän tietojen ylläpidosta vastaavat Digi- ja väestötietovirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto, jonne eri toimijat tallentavat tiedot maassa asuvan väestön keskuudessa tapahtuvista väestönmuutoksista. Tietojen rekisteröinti perustuu kuntien, kansalaisten ja viranomaisten lakisääteisiin ilmoituksiin. Esimerkiksi, tuomioistuimet vievät tiedot avioeroista väestötietojärjestelmään.

Tilastokeskus saa väestötietojärjestelmästä väestönmuutostiedot viikoittain.

Tilastokeskus on odottanut tietoja edellisen tilastovuoden väestönmuutoksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun asti lukuun ottamatta kuolleena syntyneiden tietoja, joita on odotettu syyskuun loppuun. Tammikuun jälkeen ilmoitetut tiedot edellisten vuosien väestönmuutoksista sisältyvät seuraavan tilastovuoden aineistoon. Välillä helmikuu tilastovuosi ja tammikuu tilastovuosi+1 ilmoitetut neljän edeltävän vuoden tapausten tiedot sisältyvät tilastovuoden aineistoon.

Tilastovuodesta 2018 lähtien väestönmuutosaineistojen sisältämiin taustatietoihin odotetaan täydennyksiä tai korjauksia tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun saakka. Tammikuun lopussa todettu tapausten kokonaismäärä ei kuitenkaan muutu, vaan tietojen täydennysten ja korjausten tarkoituksena on parantaa aineiston laatua.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen, hänet on kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Digi- ja väestötietovirasto on teettänyt Tilastokeskuksella otantatutkimuksia osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Viimeisimmässä vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lopulliset väestönmuutostilastot julkistetaan vuosittain huhti-elokuussa lukuun ottamatta tilastoa kuolleena syntyneistä, joka ovat saatavissa lokakuussa. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väestönmuutoksista ennen yhdistymistä on saatavilla vuodesta 2003 lähtien.

Kunnittaisia ennakkollisia väestötietoja on saatavilla kuukausittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloitusettomassa tietopalvelussa osoitteessa:

<http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index.html>

Väestötilastoja vuodesta 1750 lähtien on digitoitu pdf-muotoon Kansalliskirjaston Doria palveluun.

[Väestörakenne ja Väestönmuutokset -julkaisuja Doriassa.](#)

[Väestölaskenta-julkaisuja Doriassa.](#)

Maksullisessa sähköisessä Väestötilastopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain. Palvelusta saa lähempiä tietoja osoitteesta:

<http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtavissa olevia alueellisia väestönmuutosaikasarjoja on saatavissa maksuttomasti vuodesta 1990 lähtien. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestönmuutostietoja avioliiton solmineiden määrästä on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuoden 1877 tilastouudistuksen myötä avioeroista alettiin kerätä tietoja vuosittain.

Avioliittolain muutos 1.3.2017 mahdollisti samaa sukupuolta oleville solmia avioliitto. Tämä merkitsee, että vuodesta 2017 lähtien vuosittain solmittujen avioliittojen kokonaismäärä muodostuu solmituista avioliitoista, joissa puoliset voivat olla eri tai samaa sukupuolta.

Vuosina 1980–2016 vuosittain solmittujen avioliittojen kokonaismäärä muodostui avioliitoista, joissa vähintään vaimo asui vakinaisesti Suomessa. Vuodesta 2017 lähtien eri sukupuolten solmimien avioliittojen kokonaismäärään lasketaan mukaan myös ne solmitut avioliitot, joissa vain aviomies asuu avioitumishetkellä vakinaisesti Suomessa. Uutta laskentatapaa soveltaen on kuitenkin mahdollista taulukoida taannehtivasti vertailukelpoisia eri sukupuolten solmimien avioliittojen määriä vuodesta 1990 lähtien.

Taulukoitaessa siviilisäädyn muutosten tietoja alueittain, esim. kunnittain, niissä tapauksissa, joissa pari asuu vakinaisesti Suomessa, mutta puolisoiden tai osapuolien tapahtumahetken asuinkunnat eivät ole samat, valitaan eri sukupuolten muutostapahtumassa naisen asuinkunta ja samaa sukupuolten olevien muutostapahtumassa nuoremman puolison tai osapuolen asuinkunta. Menettelyn periaate on sama kuin aiemminkin. Muissa tapauksissa valitaan sen puolison tai osapuolen asuinkunta, joka asuu vakinaisesti Suomessa.

Rekisteröityjen parisuhteiden vahvistamisten määrästä on saatavissa tietoja vuodesta 2002 vuoteen 2017 ja erojen määrästä vuodesta 2002 lähtien. Samaa sukupuolta olevien solmimien avioliittojen ja erojen määrästä on saatavissa tietoja vuodesta 2017 lähtien.

Koko maan väestönmuutosten aikasarja alkaa vuodesta 1749.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen.

Lisätietoja

Timo Nikander 029 551 3250

Auli Hämäläinen 029 551 2260

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Siviilisäädyn muutokset 2020. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute